

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 19Csp/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201022
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jenčová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2021:8720201022.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad - sudkyňou JUDr. Ivetou Jenčovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, právne zastúpený: JUDr. Jánom Šoltésom, advokát, Mýtna 48, Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovaným: 1/ H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. Č..XXX/XX, XXX XX Y., občan SR, 2/ A. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom: Š. Č..XXX/XX, XXX XX Y., občan SR, právne zastúpení: Mgr. Ondrej Barna, advokát so sídlom AK Zámocká 529/34, Stropkov, IČO: 52 8248 37, o návrhu na zaplatenie 8 387,31 EUR s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaní **m a j ú** voči žalobcovi nárok na 100% náhradu trov konania, ktoré budú vyčíslené samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Pôvodný žalobca VÚB, a.s. žiadal, aby súd zaviazal žalovaných uhradiť mu 8 387,31 € s prísl.. Uviedol, že on a žalovaní v 1.a 2.rade uzatvorili dňa 20.04.2016 Zmluvu o pôžičke č. 8016086 / 7540503227 (evidenčné číslo zmluvy/ autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným pôžičku vo výške 10 000,- €. Podľa zmluvy mali žalovaní splácať pôžičku v pravidelných 120. mesačných splátkach v sume 161.13 €, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 19 335,60 €. Do podania žaloby uhradili 3 693,03 €. Vzhľadom na to, že žalovaní porušili svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca listom zo dňa 25.06.2017 vyzval žalovaných k úhrade dlžných splátok, na čo im poskytol dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne ich upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaní ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradili. Dňa 18.08.2017 žalobca úver zosplatiť, o čom boli žalovaní informovaní listom zo dňa 19.08.2017 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaní dostali do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 Občianskeho zákonníka oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Celkový dlh žalovaných ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 8 387,31 €. Žalobca si uplatnil aj zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v prehľade splátok a úhrad v sume 1051.33 €, si žalobca neuplatnil. Ku dňu podania žalobného návrhu mali Žalovaní uhradiť sumu 11 889.17 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatení.

Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaní uhradili sumu 3 693,03 €, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Súčasťou pohľadávky sú aj náklady, ktoré vznikli žalobcovi v súvislosti s vymáhaním pohľadávky vo výške 191.17 €. Na výzvu súdu žalobca doplnil, že Oznamenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovaným len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatením bola zasielaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej boli upozornení na možnosť zosplatenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Žalovaní sa mohli o zosplatení dozvedieť najneskôr doručením žaloby. Pokiaľ ide o zisťovanie bonity žalovaných, žalobca poukázal na prehlásenie žalovaných v Zmluve o pravdivosti údajov, o tom, že im neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie záväzku, preukázali výšku mesačného príjmu doložením výpisu z účtu, rovnako aj mesačné výdavky. O zmene finančných pomerov žalobcu neinformovali, ani nepredniesli žiadosť o prípadné zníženie splátky.

2. Žalovaní zastúpení právnym zástupcom v písomnom vyjadrení k žalobe uviedli, že žalobca nepreukázal, že by im riadne doručil oznámenie o predčasnom splatení úveru z 19.08.2017. Z uvedeného vyplýva nepravdivosť tvrdení žalobcu, na ktorých zakladá preukazovanie svojho nároku. Taktiež z uvedeného vyplýva, že žalobca nemôže požadovať splatenie celého dlhu jednorazovo, keďže preukázateľne nespĺnil predpoklad, ktorým je platné zosplatenie pohľadávky. Poukázali na ustanovenie § 132 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“). Ďalej uviedli, že žaloba je teda vnútorne rozporná a ako taká s poukazom na povinnú súladnosť tvrdení žalobcu s obsahom a (ne)úplnosťou navrhovaných dôkazov nemôže obstáť a už z týchto dôvodov, je potrebné ju v celom rozsahu zamietnuť. Okrem uvedeného, žalobca vzhľadom na neplatnosť zosplatenia pohľadávky môže žiadať len nepremičané a nezaplatené splátky, ktorých splatnosť do podania žaloby nastala, čo predstavuje splátky splatné do 02.04.2020, t. j. 36 splátok. Žalobca pri poskytnutí úveru nekonal s náležitou odbornou starostlivosťou, keď nezisťoval dostatočne všetky osobné výdavky žalovaných. Nezisťoval náklady na bývanie a podobne. Ak by si totiž splnil túto povinnosť, uver by im neposkytol, keďže po odrátaní výdavkov im ostala len veľmi malá suma, blízka sume životného minima, čo nemôže byť postačujúce pre poskytnutie úveru. Ide o porušenie povinnosti veriteľa, žalobcu, postupovať s odbornou starostlivosťou. Keďže má veriteľ nárok na zaplatenie istiny 36. splatných splátok, podľa splátkového kalendára ide o sumu 1 949,21 €. Poukázali aj na ďalšie nedostatky zmluvy, v dôsledku ktorých je podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch uver poskytnutý na základe takejto zmluvy bezúročným a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.). V zmluve absentuje ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uviesť sa majú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, (§ 9 ods. 2 písm. j/) Aj z tohto dôvodu je poskytnutý uver bezúročný a bez poplatkov. Navrhli žalobu nad sumu 1 949,21 € zamietnuť a priznať im nárok na náhradu trov konania.

3. Na súdnom pojednávaní, na ktorom súd prvý krát meritórne rozhodol, žalobca resp. jeho právny zástupca napriek riadnemu doručeniu predvolania na pojednávanie, sa tento bez ospravedlnenia nezúčastnili. Právny zástupca žalovaných uviedol, že žalobca nepreukázal vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru tak, ako to predpokladá § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, a to nemôže byť neskôr zhojené alebo sanované tým, že túto listinu priloží žalobca k podanej žalobe, a taktiež to nemôže byť ani nahradené tým, že žalobca možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti uvedie v predžalobnej výzve. Žalobca v čase podania žaloby nedisponoval pohľadávkou zhodnou so žalobným návrhom a už z toho dôvodu je možné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Poukázal na dovtedajšie vyjadrenia a zdôraznil, že sumu 1.949,21 € považujú za dôvodnú iba za predpokladu, že by skutočnosti, ktoré uvedené ohľadom mimoriadnej splatnosti viedli k platnému zosplateniu, a keďže podľa ich názoru nešlo o platné zosplatenie úveru, ani túto sumu nemožno v tomto konaní priznať, preto navrhol žalobu zamietnuť.

4. Súd následne rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalobcu dňa 7.10.2020. Rozsudok bol na základe odvolania žalobcu Uznesením Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 6CoCsp/4/2021 zo dňa 6.5.2021 zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd neuznal námietku žalobcu ktorá bola dôvodom podaného odvolania, teda že nebol riadne na pojednávanie predvolaný, ale len formou zaslania zápisnice z pojednávania, ale rozsudok pre zmeškanie zrušil z dôvodu, že spolu so zápisnicou nebolo žalobcovi zaslané aj poučenie o možnosti rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie s tým, že žalobca musí byť takto poučený v každom predvolaní.

5. Po zrušení rozsudku pre zmeškanie a vrátenie veci súd prvej inštancie nariadil opätovne pojednávanie, na ktoré sa žalobca nedostavil. V písomnom podaní obsahujúcom aj ospravedlnenie na pojednávanie uviedol, že v časti o zaplatenie uplatnenej náhrady nákladov v sume 191,17 € berie žalobu späť, vo zvyšku na podanej žalobe v spojení s predloženými dôkazmi trval, nakoľko žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade svoj dlh z titulu nesplateného úveru voči nemu neuhradil. Navrhol, aby súd vo veci rozhodol bez jeho účasti.

6. Právni zástupca žalovaných na pojednávaní uviedol, že pokiaľ ide o čiastočné späťvzatie žaloby do sumy 191,17 eur toto nerozporujú a berú na vedomie. Pokiaľ ide o zvyšok žalobného návrhu, tu žiadal žalobu zamietnuť. Žalobca nepreukázal, že došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, neprodukoval ani žiadne ďalšie dôkazy teda keďže nebolo preukázané platné zosplatenie pohľadávky, táto následne ani nemohla byť postúpená na súčasného žalobcu.

7. Z výsledkov vykonaného dokazovania, zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 7540503227 zo dňa 20.4.2016 (ďalej len „Zmluva“), z Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok z 30.11.2017 uzavretej medzi Consumer Finance Holding, a. s., Všeobecnou úverovou bankou, a. s. ako postupcami a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia, s. r. o., ako postupcom, z prehľadu splátok a úhrad, z predžalobnej upomienky zo dňa 25.6.2017 s doručenkami podpísanými žalovanými, z Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 19.8.2017, ako aj z ďalších listinných dôkazov v spise mal súd preukázané, že žalovaní a právny predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding a. s. (ďalej len „veriteľ“), uzatvorili dňa 20.4.2016 Zmluvu na základe ktorej poskytol veriteľ žalovaným účelový spotrebiteľský úver (typ pôžičky: pôžička na bývanie) vo výške 10000,- €, ktorú sa žalovaní zaviazali vrátiť formou 120 pravidelných mesačných splátok po 161,13 € až do celkovej čiastky 18609,60 € podľa Zmluvy. V žalobe žalobca uviedol celkovú čiastku 19335,60 €. Tento rozdiel nevysvetlil. Javí sa, že správna suma aj v Zmluve pokiaľ ide o celkovú čiastku, ktorú mali žalovaní vrátiť v zmysle Zmluvy mala v nej byť uvedená 19335,60 € (splátka 161,13 € vrátane poistenia x 120 splátok = 19335,60 €). V Zmluve bola dohodnutá fixná ročná úroková sadzba 14,90 %, RPMN 16,04 %. Prvá splátka bola splatná dňa 20.5.2016, konečná splatnosť úveru dňa 20.4.2026 so splatnosťou 20.deň v mesiaci. Žalovaní uhradili do podania žaloby sumu 3693,03 €.

8. Súd záväzkový vzťah medzi stranami sporu vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský, právny predchodca žalobcu konal v rámci svojej obchodnej činnosti, žalovaní nie, vystupovali ako spotrebiteľia, preto naň súd aplikoval aj zákonné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských záväzkov, upravených tak Občianskym zákonníkom, ako aj zákonom o spotrebiteľských úveroch. To, že medzi stranami sporu (resp. právnym predchodcom žalobcu a žalovanými) bola uzavretá spotrebiteľská zmluva v konaní ani sporné nebolo.

9. Podľa §52 ods.1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa §52 ods.2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa §52 ods.3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Úver, ktorý bol žalovanému v zmysle Zmluvy poskytnutý mal splácať v pravidelných mesačných splátkach vždy k 20.dňu v mesiaci tak, ako je to uvedené v bode 7 rozsudku.

11. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%2523565'&ucin-k-dni='30.12.9999' ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre

nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

13. Podľa článku 10 bod 10.2. zmluvy spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako tri mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

14. Z predžalobnej upomienky z 25.6.2017 právneho predchodcu žalobcu vyplýva, že spotrebiteľia boli upozornení na nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci 04/2017, ktorá bola splatná dňa 20.4.2017. K zosplateniu úveru vo vzťahu k tejto splátke mohlo dôjsť do 20.8.2017. V spise sa nachádza oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 19.8.2017, teda datované predposledným dňom dokedy mohol právny predchodca žalobcu úver zosplatiť. Napriek tomu, že žalobca tvrdí, že k zosplateniu došlo dňa 18.8.2017, takáto skutočnosť nevyplýva zo žiadneho dôkazu, ktorý je žalobcom predložený v spise, ani len zo samotného oznámenia o zosplatení. Nemožno akceptovať právny názor, že banka zosplatiť úver ku dňu, ktorý si sama určí a ex post túto skutočnosť spotrebiteľovi iba oznámi. Takýto postup znamená neúčinné zosplatenie úveru. Navyše zosplatenie spotrebiteľského úveru je jednostranným právnym úkonom zo strany dodávateľa adresovaný spotrebiteľovi, ktorý musí byť preukázateľne spotrebiteľovi doručený, minimálne doručovaný a musí sa dostať do sféry jeho vnímania. Predžalobná upomienka z 25.6.2017 bola žalovaným riadne doručená doporučene, ale oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 19.8.2017 ani nie je doložené doručenkou, príp. iným dôkazom o doručovaní žalovaným ako spotrebiteľom. Vzhľadom na uvedené súd ani nemôže preskúmať, či právny predchodca žalobcu zosplatiť úver v zákonnej lehote do 20.8.2017, či ho skutočne, ako uvádza v žalobe zosplatiť 18.8.2017 a či oznámenie o zosplatení skutočne spisoval v tam uvedený deň 19.8.2017. Všetky tieto skutočnosti nie sú preukázané relevantným spôsobom zo strany žalobcu.

15. Zo spisu teda absolútne nevyplýva, či oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo doručené, alebo aspoň doručované žalovaným, či vôbec toto oznámenie, tento úkon došiel do dispozície adresáta, teda žalovaných. Ani doručka, ani závrada v doručení súdu predložená nebola. Ak to bolo zasielané obyčajnou listovou zásielkovou, ako žalobca v žalobe tvrdí, je dôkazné bremeno na ňom to nejakým spôsobom preukázať. Súd má za to, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 19.8.2017 žalovaným vôbec doručované nebolo, opak v konaní preukázaný nebol (výzva na plnenie bola doručovaná doporučene, žalovaní ju riadne prevzali a zosplatenie obyčajne?). Aj z tohto dôvodu súd nepovažuje vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru za platné.

16. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že neboli splnené ani zákonné ani zmluvné predpoklady na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, ten platne zosplatený nebol, pretože žalovaní sa jednak o splatnosť nezozvedeli, nebolo im doručené zosplatenie, ani doručované oznámenie o tom, toto sa nedostalo ani do ich dispozície. Je nemysliteľné, aby žalobca úver zosplatiť, žalovaných o tom neinformoval a potom vymáhal jednorazovo celý zostatok poskytnutého úveru. Žalovaní boli povinní úver naďalej uhrádzať v splátkach. To, že sa o zosplatení dozvedeli najneskôr zo žaloby je právne irelevantné, pretože vzhľadom už na vyššie uvedené, k zosplateniu platne nedošlo.

17. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom v čase podpisu zmluvy 20.4.2016 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,

b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

19. Podľa § 7 ods. 1 zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

20. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

21. Napriek tvrdeniu žalobcu súd má za to, že predtým ako jeho právny predchodca poskytol žalovaným spotrebiteľský úver, neposúdil riadne ich bonitu, teda nesplnil si povinnosť s odbornou starostlivosťou preveriť schopnosť spotrebiteľov splácať spotrebiteľský úver. Právny predchodca žalobcu pri poskytnutí úveru nekonal s náležitou odbornou starostlivosťou, keď nezisťoval dostatočne všetky osobné výdavky žalovaných. Nezisťoval náklady na bývanie a podobne. Ak by si totiž splnil túto povinnosť, úver by im zrejme neposkytol, keďže po odrátaní výdavkov im ostala len veľmi malá suma, blízka sume životného minima, čo nemôže byť postačujúce pre poskytnutie úveru, ako sami žalovaní uvádzali. Nepostačuje iba zisťovanie príjmu, príp. zamestnávateľa spotrebiteľa, ale je potrebné dôsledne s odbornou starostlivosťou oboznámiť sa aj s jeho výdavkami, aby bolo možné skutočne posúdiť bonitu osoby, ktorej bude spotrebiteľský úver poskytovaný. V danom prípade právny predchodca žalobcu, na rozdiel od niektorých iných obdobných sporov vzniknutých na základe spotrebiteľských zmlúv, kde veriteľom bol takisto on, aspoň nejaké údaje o príjmoch a výdavkoch v Zmluve uviedol. Súd má ale za to, že tieto neboli zisťované s odbornou starostlivosťou, neboli tak ani vyhodnotené. Už len jednoduchým porovnaním čistých príjmov a len výdavkov uvedených v Zmluve (nešpecifikovaných riadne) je zjavné, že na bežné, každodenné náklady, ktoré musí hradiť každý človek, žalovaným ostávala skutočne nízka suma. Táto skutočnosť, teda absencia, resp. nedostatočné posúdenie bonity spotrebiteľa má podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sankciu nemožnosti vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Ak teda nebolo možné jednorazovo zosplatiť spotrebiteľský úver, neexistoval dlh spotrebiteľa v tom smere, že by mal celý zostatok úveru uhradiť jednorazovo, potom takáto neexistujúca pohľadávka právneho predchodcu žalobcu nemôže byť predmetom postúpenia na súčasného žalobcu a v zmysle zásady, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako sám má, je potrebné považovať postúpenie za neplatné, a teda súčasný žalobca v konaní nie je aktívne vecne legitimovaný. Ale to je len jeden z dôvodov, pre ktorý nedošlo k platnému zosplatneniu pohľadávky žalobcu. Podstatným dôvodom pre neplatnosť zosplatnenia je to, čo súd už vyššie v odôvodnení tohto rozsudku uvádza, teda nedoručenie, ani nedoručovanie (opak preukázaný žalobcom nebol) Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 19.8.2017.

22. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

23. Keďže v danej veci nedošlo k platnému zosplatneniu pohľadávky, nemohlo následne dôjsť ani k jej platnému postúpeniu z banky na nebankový subjekt, súčasného žalobcu.

24. Podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

25. Zásadná otázka, ktorú je v konaní ohľadom aktívnej legitímácie súčasného žalobcu potrebné riešiť je, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Dôvody by mali byť nepochybné, pretože banková činnosť a s ňou spojený vznik pohľadávok má na rozdiel od iného druhu podnikania špecifiká, najmä pokiaľ ide o dopady finančných produktov na ekonomiku. Súd preto skúmal, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky podľa ustanovení § 92 ods.8 zák. č. 438/2001 Z. z. (ďalej len „Zákon o bankách“). Citované ustanovenie charakterizujú nasledovné predpoklady:

1. Postupiteľnosť bankovej pohľadávky,
2. Predchádzajúca písomná výzva klientovi (ani tá nebola súdu predložená),
3. Omeškanie klienta viac ako 90 kalendárnych dní po doručení výzvy,
4. Postúpenie sa týka časti peňažného záväzku v omeškaní (splatné pohľadávky),
5. Postupiteľnosť aj tretej osobe,
6. Nevyžaduje sa súhlas klienta.

26. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 OZ a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané resp. v rozpore so zákonom), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 OZ., a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Súčasne musí postupca preukázať, že bol postúpený zosplatnený úver. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej vecnej legitímácie postupníka. Takýto záver vyplýva aj z Rozsudku Krajského súdu Trenčín zo dňa 13.1.2016 sp. zn. 5Co/460/2015, Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/750/2015. Žalobca nepreukázal, že právny predchodca (banka) doručil, resp. aspoň doručoval oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, teda nemohlo dôjsť k zosplatneniu jeho pohľadávky a tiež nepostupoval riadne s ustanovením § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch pri zisťovaní bonity klientov pred poskytnutím spotrebiteľského úveru, preto nemohol od žalovaných ako spotrebiteľov požadovať jednorazové splatenie úveru.

27. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, teda žalobu zamietol z dôvodu neplatného zosplatnenia, následne neplatného postúpenia pohľadávky a v konečnom dôsledku nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 262 ods.1, ods. 2 Civilného sporového poriadku s tým, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov v celom rozsahu a o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku.

29. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523255'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523262'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523262'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

O Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove.

O Podľa § 363 C.s.p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

O Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

O Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

O Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

O Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno i meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

O Podľa § 366 prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak:

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej ujmy nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

O Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

O Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).